

nem et bestyttet Udløb, og det vilde koste meget store Summer. Det er jo en Sag, der i og for sig kan optages til Forhandling, naar det skal være, men om man saa vil gaa med til at gennemføre den, bliver et andet Spørgsmaal.

Samme ærede Medlem omtalte en Bevilling, jeg har foreslaaet til Mosefjagens Fremme. Det er jo en ny Bevilling, og det ærede Medlem omtalte dette med Sympati, som jeg kun kan være tilfreds med. Smidlertid havde det ærede Medlem Betæneligheder ved den Form, der er foreslaaet med Hensyn til Bevillingens Anvendelse, idet det ærede Medlem mente, at det vilde være mere praktisk, om man gav Bevillingen til „Det danske Hedeselskab“ og saa lod Hedeselskabet varetage Bevillingens Anvendelse. Dette kan nu rigtignok, saa vidt jeg kan se, slet ikke gaa an. Der er jo nemlig det Forhold til Stede, at den Bevilling, jeg har tilladt mig at foreslaa, angaar Mosefjagens Fremme hele Landet over, men „Det danske Hedeselskab“ har ene til Formaal at frugtbargøre de jydskke Heder, altsaa et Formaal, der er meget begrænset, som vel tillader Selskabet, saaledes som det hidtil har gjort, at søge Mosefjernes Frugtbargørelse fremmet, for saa vidt Moseerne ligge paa Heden, men ikke tillader det at gaa et Skridt uden for dette Formaal. Selvfølgelig kan den Bestemmelse, der derom findes i Hedeselskabets Love, forandres, og man kunde altsaa henvide til, at Hedeselskabet jo kan udvide sit Formaal, men jeg tror dog, at man snart kan blive enig om, at det vilde være meget uheldigt, om Hedeselskabet vilde gaa til dette. Jeg føler mig ogsaa overbevist om, at den Bestyrelse, der nu sidder, ikke vil forandre en Tøddel af det Formaal, som har været Selskabets Formaal, saa længe Dalgas levede. Altsaa ad den Vej kunne vi ikke komme frem. Saaledes som Tanken har været nu, er det jo kun den, at saa foretaget forberedende Skridt for at fremme denne Sag og saa derefter ganske vist at vente, at der dannedes en Mosebrugsforening. At denne vil komme til Eksistens, derom nærer jeg ingen Tvivl, men jeg synes dog, at Sagen har saa stor Betydning, at det vel kan forsvares, at Staten begynder med Sagens Fremme. Dog skal jeg bemærke, hvad der vistnok vil være mange bekendt her i Tinget, at Sagen har vakt Interesse rundt omkring, og at der allerede arbejdes i Foreningskredse og private Kredse rundt om for at fremme den.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (A. M. Klaujen) henviste til, at der i Finansaaret 1894—95

var blevet sparet eller, som han udtrykte sig, afsnappet et Beløb af 14,000 Kr. i de Bevillinger, der ere givne til Præmiering af Huslodder og til Husmandsrejser. Det er ganske rigtigt, at et Beløb af omtrent den Størrelse, som det ærede Medlem nævnte, ikke er kommet til Udbetaling i det paaagældende Finansaar, men der er ikke fra Regeringens Side gjort noget for at knappe det af. Beløbet fordeles til Landboforeningerne i Forhold til, hvad de have anvendt i det foregaaende Aar, og hvad de nu tilbyde selv at anvende, altsaa i det hele taget i Forhold til, hvad man kan mene, de saa Brug for, og navnlig ogsaa i Forhold til det Beløb, de selv anmode om. Herfter er Bevillingen fordelt saaledes, at der ganske vist af de Beløb, som Landboforeningerne have anmodet om, er fradraget i alt 1,500 Kr., men det er simpelt hen slet, fordi Landboforeningerne havde anmodet om for meget, om mere, end det vilde være forfarligt at give dem. I øvrigt er Forholdet det, at naar Beløbet ikke er kommet fuldt til Anvendelse, ja, saa er det, fordi Landboforeningerne have ment, at de ikke havde Brug for hele Beløbet. Det ærede Medlem mente, at det Beløb, der gaar til Husmandsrejser skulde uddeles gennem Husmændenes Organisationer og ikke gennem Landboforeningerne og Fællesforeningerne. Det kan jeg slet ikke gaa med til. Naar disse Beløb skulle anvendes med Forstand, saa maa det virkelig ske gennem Landboforeningerne, som ere dem, der have Forstand paa, hvorledes den Sag skal ordnes. Det er ingenlunde saa let at ordne disse Rejser. Det gælder om, at Husmændene kunne lære det mest mulige, og tillige maa der sørges for, at ikke de Husmandslodder og Husmandsbrug, som skulle tjene til Mønster, hjemføges af rejsende i større Antal, end vedkommende Ejer af Mønsterbruget overhovedet kan indlade sig paa at modtage. Det kan ikke nytte, at der strømmer saa mange til et enkelt Mønsterbrug, at den Mand, der ejer det, hindres i sit eget Arbejde, blot for at han kan være til Vejledning for de rejsende. Det er en af Vanskelighederne ved Ordningen af Husmandsrejserne, og det er Grunden til, at denne Sag ikke kan lægges andetsteds hen, end hvor den er, nemlig til Landboforeningerne, hvor der er den Kundskab, som udtræves til Bevillingens Anvendelse.

Angaaende den Bevilling, der er givet til „Dansk Afholdsforening“, og som søges forøget i Aar, har det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Trier) henstillet, om der ikke kunde gives de Kjøbenhavnske Foreninger, der arbejde for Maadeholdssagens Fremme, Andel i denne Bevilling. Jeg